

פעמים רבות הסביר הרבי שליט"א, כי המענה לבעיות הדור אלו 'חוויות רוחניות', כפי שהוא מכנה זאת בעברית (בתוך שיחה ארוכה באידיש, מצוי שיאמר הרבי "אבער אז מ'האט עפעס א חוויה" - אבל כשזוכים לאיזו חוויה)

להבחר לעולה, משאת הנפש הזאת הסעירה אותו תמיד ולא עזבה אותו אף פעם, כל שנותיו עמל והשקיע כוחות להיות ראוי לה. היא היתה ה'מה תבקש' שלו - הוא ידע שהוא מבקש להיות 'מאהובי בית אבא'. ועל כן בשעת נסיון הקלה עליו משאת הנפש את ההתמודדות".

חוויות רוחניות

וכדי לטעת בלב הדור הצעיר תשובה ברורה ונחרצת לשאלה 'מה תבקש', יש להאהיב עליהם את עבודת ה'.

פעמים רבות הסביר הרבי שליט"א, כי המענה לבעיות הדור אלו 'חוויות רוחניות', כפי שהוא מכנה זאת בעברית (בתוך שיחה ארוכה באידיש, מצוי שיאמר הרבי "אבער אז מ'האט עפעס א חוויה" - אבל כשזוכים לאיזו חוויה). אם נער או נערה מרגישים הנאה ושמחה ביהדות, אם הם חוו חוויות רוחניות ויש להם זכרונות נעימים מאידישקייט, הם לא יוותרו על זה באופן מוחלט. אמנם תמיד יתכנו קשיים ונסיונות, אבל מי שזכה להרגיש פעם אחת טעם אמיתי בקשר עם ה', לחוש שה' אוהב אותו, לחוות כמה טוב להתפלל, כמה מענגת השבת וכמה מתוקה חכמת התורה - לעולם לא יסכים לוותר ולהתנתק לגמרי מההנאות הללו.

לא פעם הביע הרבי שליט"א את דעתו, כי כל מי שירדו מן הדרך רח"ל בדורות האחרונים, אף פעם לא זכו לטעום טעם אמיתי ועמוק של שבת קודש. מי שזכה לכך אי פעם בחייו - לא יוותר על כך סופית בשום מצב, ואם הוא מוכן לסור מן הדרך, אות הוא כי מעולם לא הרגיש את המתקנות שבה.

וכדי להאהיב את עבודת ה' על הדור הצעיר כבר מילדות, הורה הרבי שליט"א לקיים מדי שבוע בתלמודי התורה ובבתי הספר של סלונים 'חוויה רוחנית'. שעה של קורת רוח, ללא לימודים מחייבים אלא רק הנאה ומתיקות. סיפורים מעניינים, שירים ערבים, וכל מה שיגרום לילדים רצון להתחבר. הזמן המתאים לכך, אמר הרבי שליט"א,

בזכות זה הוא עמד בנסיון, כמסופר במדרש (בר"ר פז, ה) שבשעה שהועמד יוסף בנסיון אמר: "למוד (- רגיל) הקב"ה להיות בוחר מאהובי בית אבא לעולה, ואם אשמע לעצת היצר, שמא אבחר לעולה ואפסל מן הקרבן". והדבר נראה תמוה - האם כדי להמנע מחטאים כה גדולים צריך היה יוסף להזכר בענינים נשגבים שכאלו? מדוע לא היה די במה שאמר 'ואיך אעשה הרעה הגדולה הזאת וחטאתי לאלקים'?

"אלא", תירצו בסלונים, "בשעת נסיון, כאשר היצר מנסה להחטיא את האדם באמצעות רוח שטות - טשטוש ובלבול הדעת, השאיפות הנעלות ומשאת הנפש מקלות על האדם את הנסיון ועוזרות לו להאזר ביראת שמים ולהמנע מעבירה. יוסף הצדיק טיפח כל חייו את השאיפה

יעקב אבינו. מעכשיו, אתה פותח פרק חדש בחיך, אתה יורד לארץ מצרים המלאה בטומאה, ויבואו עליך נסיונות קשים ומרים. בכל מצרים לא יהיה לך אפילו ספר חסידות אחד להתחזק בו, לא חבר טוב שיעודד את רוחך, ואפילו ברשות עצמך לא תהיה אלא תהיה עבד, לא יהיה לך כלום מלבד ייסורי גוף ונפש, ואיך תחזיק מעמד בדרך כה אפלה? עצה אחת יש לך: 'מה תבקש'. דע וזכור תמיד מה אתה מבקש ומה אתה רוצה, מהם שאיפותיך, אל תשכח ואל תוותר על משאת הנפש שלך! רק כך תצליח לעבור את הדרך הזו בשלום.

"ואכן, יוסף הצדיק אימץ את עצת המלאך, הוא ידע את משאת נפשו ולא שכח לרגע את שאיפותיו הגבוהות לזכות להדבק בה'. ורק

בכניסה לשיבת מועצת גדולי ש"ב מרן אדמו"ר מוויז'ניץ שליט"א

בית אבא. בשולחן הטהור של ה'נתיבות שלום' זי"ע, הושענא רבא תשנ"ח

"כיום - כשהרחוב בחוץ מלא וגדוש בהבלים שנועדו למשון את האדם", התבטא פעם הרבי שליט"א, "התפקיד שלנו הוא להמחיש עד מה טוב ומתוק העולם הרוחני, עד כמה מלאת עונג היא עבודת ה'

משום שהוא משקיע כה הרבה כוחות בימי השמחה בצוותא חדא עם הציבור, שהוא צריך אחר כך מרווח זמן להתאושש.

חיבת הקודש מכשרתן

"כיום - כשהרחוב בחוץ מלא וגדוש בהבלים שנועדו למשון את האדם", התבטא פעם הרבי שליט"א, "התפקיד שלנו הוא להמחיש עד כמה טוב ומתוק העולם הרוחני, עד כמה מלאת עונג היא עבודת ה', עד שמי שלא זכה להשיג טעם בעבודת ה' יקנא במי שזכה לכך, ואף הוא יטעם ויראה כי טוב ה'".

הרבי שליט"א מעניק לציבור החסידים הדבק בו בלב ונפש חוויות רוחניות עוצמתיות, חוויות המקשרות את הלב לאביו שבשמים ומחברות את האדם בכל מהותו לטעם הענוג של עבודת ה'. כל מי שזכה לבוא בהיכלו של הרבי ולהתבונן בעבודת הקודש, להאזין ל"שמועס"ן או ללמוד בספר דרכי נועם, מוצא את עצמו נשאב כלפי מעלה, לחוויה מרוממת ומסעירה של השתוקקות, של 'צמאה לך נפשי כמה לך בשר'.

הוא ביום שישי ערב שבת קודש, כדי לשייך את השמחה אל השבת. לשם כך, הורה הרבי שלא לקיים מבחנים ביום שישי, כדי שלא ליצור לחץ ומתח אצל הילדים בכזה יום. דגש מיוחד ניתן על כך שזה שייך גם לבית יעקב, וכפי שמשה רבינו אמר לפרעה: 'בבנינו ובבנותינו נלך, כי חג ה' לנו' - אם יש לנו חג, מובן שגם הבנים והבנות צריכים להשתתף.

גם בבית המדרש נעשו שינויים מסוימים בהנהגה החיצונית, על מנת להעניק חוויות רוחניות לציבור בכלל ולצעירים שבו בפרט. כך למשל בשנים האחרונות נעתר הרבי לרקוד על במה מוגבהת בשמחת תורה, למרות שהתבטא כי הוא בוש מפני אביו וזקנו האדמו"רים זי"ע, כדי שיוכלו כולם להתחבר אל השמחה הגועשת בבית המדרש ביום כה נשגב. הרבי שליט"א רואה חשיבות באווירה עילאית המושכת את האדם כלפי מעלה, ומשקיע גם בה. פעמים רבות הדרך את המנגנים בחצר החסידות כיצד מבטאים את האווירה בניגונים וכיצד יוצרים אווירה באמצעות ניגונים. בעקבות כך, התבטא הרבי שליט"א שהוא זקוק להפסקה של חודשיים לפחות, בין שמחת נישואי נכד אחד לרעהו,

כל אופי ההנהגה הינו בסערה אצילית. האצילות איננה מסתירה את הסערה, אלא מעצימה אותה - לא נותנת לה לחמוק מן הלב אל הידיים והפה, שתשאר בלב ותוסיף לבעור ביקוד אש קודש. כי בסלונים של תשפ"ד הסערה לא מתבטאת במעשים פיזיים, כאן לא מייקרים דווקא תנועות נמרצות או זעקות התלהבות. "עמיקא וטמירא - ולא מילתא אושא", מקובל כאן מפי חסידים (ככל שעמוק הדבר, כך הוא טמיר ונעלם ואינו בקול רעש גדול). אבל הסערה נוכחת וניכרת - וסוחפת! לא צריך לחפש אותה, רק פותחים את העיניים והיא ממלאת את הנפש. סערה של 'נפשי איוותיך', של 'הומה לבי אל דודיך'.

שיחות הקודש, בכח הציור המופלא המעניק לאדם מבט חדש ומרומם על העולם באמצעות תיאור חי של צורת החיים הקדומה, צורת חייהם של האבות הקדושים, בני הנביאים ועד חסידי סלונים שבערו באש קודש בטבריה של מעלה; התביעה המתמדת המוצבת אל מול העין ב"שמועס"ן - איננה מצליפה ואיננה מייסרת, אלא מציבה את התמונה במבט מפוכח ומאפשרת לאדם להביט נכוחה ולבחון את מצבו,

יהודי מרגיש את הקשר שלו עם בורא עולם, כשיהודי חש שהוא בן אהוב וחביב אצל אביו שבשמים, הרגעים הללו ילוו אותו לכל ימי חייו. יהודי צריך 'לחיות' זאת, לחוש ולחוות שה' אוהב אותו, מסביר הרבי.

מהחוויות הרוחניות המתקוות ביותר שהותירו רושם בל יימחה על נפש החסידים, היו הפעמים שהרבי שליט"א דיבר בכזו ערגה על האהבה הגדולה שהש"י אוהב כל יהודי. "וויפיל דער רבנו של עולם האט ליב יודען" (כמה שה' אוהב יהודים), מתרגש הרבי שליט"א, ומזכיר שוב ושוב באש להבה את לשון הזוהר הקדוש (ח"ב ה:): אמר רבי יהודה, אלמלי הוו ידעין בני נשא רחמיותא דרחים קב"ה לישראל, הוו שאגין

ורבים שהתעלו בסחף עילאי אחר ההנהגה הרוממה. די אם נציין שישנם אברכים רבים המתגוררים בשכונות מרוחקות בירושלים כמו רמת שלמה ועוד, שצועדים רגלי מדי שבת להשתתף בטיש בליל שבת ובשל"ס, כי הם לא מסוגלים להחמיץ אף הזדמנות.

"אהבת עולם עמך אהבת"

יהודי נדכא וקשה יום נכנס פעם אל הרבי בין מנחה למעריב של יום חול שיגרתי, להזכיר את מצבו ולקבל עצה וחיזוק. שוחח עמו הרבי בלבביות ובחביבות, ומשיצא את פני הקודש, סיפר לאחד החסידים מה שזכה לשמוע בקודש פנימה: "שחתי לרבי כי אני מתמודד עם קשיים גדולים בגשמיות וברוחניות, ולא קל לי. נענה לי הרבי ואמר: "עומד אתה להתפלל תפילת מעריב, לא רחוק מכאן הכותל המערבי, שם ניתן להרגיש קרבת ה'. לך אל הכותל והתפלל מעריב, ותאמר 'אהבת עולם בית ישראל עמך אהבת'. מי שחושב הרבה על המילים האלו, מי שחדור בלבו שה' אוהב את עמו ישראל אהבת עולם - מקבל מהן כוחות להחזיק מעמד בכל הנסיגות בגשמיות וברוחניות".

זוהי חוויה רוחנית אמיתית - כאשר

היכן הוא בעולמו, כיצד הקשר שלו עם בוראו, כמה שייך הוא אל התורה והקדושה, ועוד ועוד.

ישנן לא מעט 'שמועס' שנצרכו עמוק בתודעת שומעיהן, שמועס'ן שהאירו עוד זווית בעבודת התפילה, שמועס'ן שחידדו נקודת מבט על שייכות כל יהודי לשבת, שמועס'ן שרוממו את המושגים והציבו רף גבוה ודרישות בלתי מתפשרות לעבודת ה' בהתמסרות מוחלטת, שמועס'ן משנ' חיים! יש והרבי מעורר את התפעלות הציבור בשיחות הקודש, מתאר בחיות ובמילים נמלצות על יפי הבריאה שנבראה ומנוהלת בצורה כל כך מוצלחת, מביע את התפעמות הנפש מהחכמה העמוקה והמתוקה שיש בתורה, עד כדי חוויה של ממש - שהנפש מתפעלת ומתרוממת.

וכמה מרגש לראות את הפירות, לאחר כ-23 שנות עמל, שהציבור נדלק והתלהט באבוקת 'הנקודה של לכוביץ', כפי שמתפרשת מאז מנחם-אב תש"ס. מאות אברכים ובחורים מסתובבים בבית המדרש, מדברים בשפת 'דרכי נעם' וה'קודים' החוזרים על עצמם בשמועס'ן, וחיהם השתנו לחלוטין לאור הנהגת הקודש. מי בעקבות הדרכה פרטנית שקיבל, מי בזכות קול ה' בהדר החוצב בעומק הלבבות פנימה ומי מחמת שהגה ב'דרכי נועם' בקביעות,

סוד ה' ליראיו. בשיח עם אביו זי"ע

ככפיריא למרדף אבתריה. (אם היו יודעים בני אדם כמה גדולה האהבה שאוהב ה' את בני ישראל, היו שואגים כאריות לרדוף אחריו.) ויש, בשיחות מיוחדות כמו שבת ערב חנוכה וכדו', שרגשי האהבה גואים ועולים, וחודרים לעומק הלב של כל הנוכחים, והרבי שליט"א מתבטא בערגה כוספת שלפעמים זוכה יהודי למדרגת אהבה כה גבוהה עד שהוא כבר לא מסוגל להחזיק מעמד מרוב אהבה, בבחינת 'לא יוכל שאת' - -

אלו הם רגעים שמעמידים בצל כה מגוחך וזוטר את העולם כולו, על כל תאוותיו ופיתוייו...

בייחוד זכור לרבים ליל הסדר תשס"ח. בכל שנה, ליל הסדר אצל הרבי שליט"א הוא אחד הרגעים הנעלים ביותר במעגל השנה. רבים רבים מהחסידיים אינם מוותרים, ומגיעים לאחר עריכת ליל הסדר בביתם, להשתתף בסיום הסדר, בעת אמירת ההלל, נשמת וזמירות נרצה. מדי שנה עומדים הם יחד לפני ה'

והוסיף הרבי, נשעיניו זולגות דמעות, שלעיתים לא זוכים להרגיש במוחש את האהבה שהש"י אוהב אותנו, ועל כן אומרים 'נפשי חולת אהבתך' - נפשי חולה במחלה שמפריעה לה להרגיש שאתה אוהב אותי

נאה, זיו העולם, נפשי חולת אהבתך. אנא, קל נא, רפא נא לה, בהראות לה נועם זיווך. אז תתחזק ותתרפא, והיתה לה שמחת עולם' - -

היו אלו רגעי הוד בלתי נשכחים. מי שהיה שם, כבר לא יסכים לעולם לאבד את הסיכוי להרגיש זאת עוד פעם...

מעין עולם הבא

"העצה היחידה להגיע לעונג אמיתי ברוחניות ולהחזיק מעמד בדור שהנסיונות בו כה קשים, זו השבת קודש", אומר הרבי שליט"א בשנים האחרונות. השבת היא זמן בו ניתן להתרומם טפח מעל האוויר החומרני והיא העת המסוגלת לחוש רגשות של הנשמה והנאה מרוחניות באופן נפלא שאין כמותו בימות החול. שבת זהו הזמן שנפשו של יהודי מתרחבת באושר והוא מסיח דעתו מכל מה שגורם לו הפרעה בשמחה ועל כן היא הזמן הטוב ביותר לחוות חוויות רוחניות. שבת היא גם הזדמנות נאותה לשתף את כל בני המשפחה מגדול ועד קטן בחוויה הרוחנית, בסעודות השבת.

והמאוסה מכל ארצות העולם. האם זה מה שחשוב עכשיו - אם הוא יריח ריח של עטרן או בשמים?

"אלא", השיב הרבי בבכי סוער, "המטרה לא היתה הריח, אלא המסר שהיה בו. הש"י הראה לו בתוך הקושי והצרה שהוא לא שכח ממנו גם ברגע שכזה, שהוא אוהב אותו ודואג לו גם עכשיו! כשיוסף יצא לדרך שכזו, לקראת נסיונות קשים ומרים, הוא היה זקוק לחוות ולהרגיש כמה ה' אוהב אותו. זוהי חוויה רוחנית שמקשרת את האדם להש"י בקשר שלעולם לא ינתק, רגעים כאלו שהוא זוכה להרגיש קשר כל כך חזק עם הש"י, ייחרטו בלבו לעד".

והוסיף הרבי, נשעיניו זולגות דמעות, שלעיתים לא זוכים להרגיש במוחש את האהבה שהש"י אוהב אותנו, ועל כן אומרים 'נפשי חולת אהבתך' - נפשי חולה במחלה שמפריעה לה להרגיש שאתה אוהב אותי. 'אנא, קל נא, רפא נא לה! רפא נא את נפשי שתרגיש עד כמה אתה אוהב אותה, שחרר אותה ממצרי העולם כדי שתישבה בקסם אהבתך' ומדי דברו, החל לשורר ניגון לבבי על המילים הקדושות של בעל החרדים, 'הדור,

בסערה כזו שאינה יכולה להצטמצם במילים, ומשוררים את ההלל. פסוקי ההלל מקבלים משמעות כפולה שבעתיים, ממלאים את הלב העולה על גדותיו. כל מילה היא פנינה בוהקת בשרשרת זהב טהור של ניגוני כיסופים ודביקות, שהרבי שליט"א בעצמו התאמץ על מילות ההלל ונשמת. ולאחר שתיית כוס רביעי, פותח הרבי שליט"א בשיחת קודש מרוממת ועילאית, 'שמועס' של ליל הסדר.

ובאותה שנה האריך הרבי בשיחה על האהבה הגדולה שבין ישראל לאביהם שבשמים. לקראת סיום השיחה, פרץ הרבי שליט"א בבכי של געגועים עד שכמעט לא הצליח לדבר, וציטט את הפסוק שנאמר במכירת יוסף (בראשית לז, כה), שהשבטים הק' מכרו אותו לאורחת ישמעאלים שגמליהם נושאים מיני בשמים. ופירש רש"י למה פירסם הכתוב את משאם, להודיע מתן שכון של צדיקים, שאין דרכן של ערביים ולשאת אלא נפט ועטרן שריחן רע ולזה נזדמנו בשמים שלא יזק מריח רע'. והקשה, הלוא באותו הזמן ניתנה על יוסף הצדיק צרה עצומה, בנו האהוב של יעקב אבינו נמכר ומובל למצרים שהיתה הירודה

הושענא רבא ניגונים ערבים. טיש הושענא רבא

כך שהרבי ה'בית אברהם' ז"ע כתב במכתב שהוא חושש לכתוב זאת, אבל ל'שבת אחים' בליל שבת יש ללכת גם במאמץ גדול כעין מסירות נפש. ואכן, כל השנים היה הטיש בוער באש בליל שבת קודש בשעה מאוחרת יחסית, לאחר שהציבור שב מסעודות השבת בבית. לפני כשנתיים וחצי, הוקדם ה'טיש' לאחר התפילה, כאשר הרבי שליט"א מסב עם הקהל שעה ארוכה ומשוררים יחד בדבקות, ובעת שירת 'שלום עליכם' ו'רבון כל העולמים' הרבי שליט"א אף ניצב על רגליו ברטט קודש (ובשבתות שבהן נערכת שמחה במשפחת בית הרבי נערכת אז הסעודה). לאחר סעודת שבת, התקבץ הציבור שוב לשבת אחים ללא השתתפות הרבי שליט"א.

אולם לפני קרוב לשנה, החל הרבי שליט"א לבוא ולהשתתף בדרך כלל עם הציבור היושב ומשורר גם בפעם השניה, לאחר סעודות השבת בבית. כך ממזב של 'בדיעבד' הפך הענין לתוספת ברכה של 'לכתחילה'. לא פעם התבטא על כך הרבי שזו מתנה מיוחדת מאת הש"י, שזוכים לשבת יחד לפני עריכת הקידוש ולשורר זמירות שבת מלבד ה'שבת אחים' שאחר הסעודה, ויש לכך טעם ו'געשמאק' מיוחד מאד.

לאחרונה התבטא באוזני אחד מבניו כי הוא אוהב מאד את יום ראשון, משום שאז יש עוד ששה ימים להתכונן לשבת קודש... לא פעם בהגיע יום רביעי מתבטא הרבי שליט"א בשביעות רצון: "אה! עברנו כבר את חצי השבוע, התקרבונו

שטיבל שנפתח, קבוצת אברכים היוצאת במיזם תורני כלשהו וכן הלאה, וכמעט תמיד - השיחה נסובה לבסוף על שבת קודש, כל נושא וכל ענין מקושר לשבת.

מנהג מיוחד חידש הרבי: בכל שמחות צאצאיו, מתקיים ה'טיש' ביום חמישי בלילה כהונה דרבה לקראת שבת (מלבד שמחת נישואין בשל הקושי הכרוך בכך). שמחות השבע-ברכות המרכזיות, סעודות התנאים ואפילו בשמחות בר מצוה נערכת סעודת מצוה מצומצמת ביום בר המצוה, וה'טיש' לרגל בר המצוה מתקיים בליל שישי. הסיבה לכך כפולה, הן משום שזוהי הזדמנות לשבת יחד עם הציבור ולהתכונן לשבת מתוך שמחה והן משום שהשבת מעוררת שמחה ומשלימה את השמחה הפרטית. במעמדי קודש אלו, משוררים זמירות שבת בניגונים לבביים ושורשיים, המושרים בחצר הקודש ויז'ניץ. יש בכך ביטוי מועט לקשר הפנימי החזק שמרגיש הרבי שליט"א לבית ויז'ניץ, ולזקנו כ"ק אדמו"ר ה'אמרי חיים' ז"ע, שחיבב אותו עד מאד. ופעם הגיד הרבי שליט"א כי הן בסלונים והן בויז'ניץ, שבת איננה זמן שבו האדם מתעלה מעט ומשתפר, אלא זמן שבו האדם מתעלה כל כך וכמו נעשה בריאה חדשה, אדם אחר לגמרי.

ומנהג נוסף התחדש בשנה האחרונה: צדיקי בית לכוביץ'-קוברין-סלונים, ייקרו מאד את מנהג ה'שבת אחים' בליל שבת קודש, כאשר יהודים יושבים יחד ומזמרים להש"י בהתעוררות ושמחה, עד כדי

בכל השנים הניחו בלכוביץ' ובסלונים דגש על קדושת השבת, עד כדי שהיא היתה מרכז החיים הרוחניים של איש חסיד. כך גם בספריו של הרבי החלה השבת-קודש לתפוס מקום מאד מאד מרכזי. בספריו של הרבי שליט"א (שיחות קדשו היוצאים לאור מדי שנה), ניכר הענין באופן בולט: החל מלפני כעשור, נושא השבת מוזכר מאד הרבה לאורך הספר, הרבה הרבה יותר מכל שאר הנושאים. בכל הזדמנות מועלית שוב התביעה והבקשה, לנצל את גודל הזמן להתקרב לאבינו שבשמים. וכפי שהתבטא פעם הרבי שליט"א שהוא חש שמוטלת עליו שליחות לקיים מה שאמר הש"י למשה רבינו 'מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה, ואני רוצה ליתנה לישראל, לך והודיעם'. ללכת לבני ישראל ולהודיע' להם, להטעים להם את העונג הרוחני של השבת ולקרב אותם למצב של 'שבת קודש נפשי חולת אהבתך... בצל כנפיק יחסיון'. ובעת עריכת ספרו 'דרכי נועם בעבודת ה', ביקש שנושא השבת יהיה הראשון בין שערי הספר, משום שאצלו "שבת זו ההתחלה, זה הסוף, וזה גם האמצע". בשנה האחרונה, מרבה הרבי שליט"א למסור שיחות לקבוצות הנכנסות יחד אל הקודש פנימה מסיבות שונות, ושיחות אלו מתפרסמות לאחר מכן בקרב הציבור (כמו גם דברים שכותב לעתים בכתי"ק). השיחות בדרך כלל עוסקות בנושא שלשמו התכנסו הקבוצות, אם אלו מחנכים שבאו לקבל הדרכה, אברכי

לשבת קודש!..."

הרבי שליט"א מרבה לתאר בצבעים עזים וחיים היאך היו חסידי לכוביץ' וסלונים נתונים כל כולם באהבת השבת כל ימות השבוע; כיצד יהודים פשוטים ובעלי מלאכה שהתגוררו בבראנוביץ' והסתופפו בצל ה'בית אברהם' היו מזמזמים תוך כדי הנפחות או החליבה את הזמירות ששמעו מפי הרבי; את ה'ברען' הפנימי שליהט בבחורי הישיבה בימי בחרותו, כשישבו בלילי שבתות בשבת אחים, סערות הגשמים והרוחות של החורף הירושלמי היכו על החלונות, והוא היה מהרהר בינו לבין עצמו איזו סערה חזקה יותר - מזג האוויר שבחוץ או ה'קה אכסוף' שבפנים...

בהקשר לכך, מוסיף ומספר בנו של הרבי, הרה"צ רבי ישראל שליט"א, כי בבחרותו אמר לו פעם הרבי ה'נתיבות שלום' זי"ע, שבלייל שבת הוא מסוגל להסב ב'שבת אחים' עד שעה ועוד שלושת רבעי שעה. הנכד התפלא ותמה, הלוא עונג שבת אמיתי הוא זה, ניתן לשבת ולשורר גם שלוש שעות. נענה לו הסב הגדול ואמר: "את ההנאה משירת ניגונים תשאיר למוצאי שבת, בליל שבת כל ניגון הוא עבודה של ממש ואין אפשרות להתייגע כך בעבודה כל כך הרבה זמן". ובכל הזדמנות שמדובר על תוספת התחזקות, מעורר הרבי שליט"א על ענין השבת. בייחוד החל לעורר בשנים האחרונות על כך שיש להקדיש את יום השבת לעיסוק רוחני ומרומם ולהשתדל למעט בדיבורי חולין בשבת קודש - כי כך אפשר לזכות לנועם השבת, וכמו שאמר הנביא אם תשיב משבת רגלך... ודבר דבר - אז תתענג על ה'. ופעמים רבות כשבאים יהודים ומבקשים ברכות בנושאים שונים, משיב להם הרבי שליט"א ש'שבת היא מקור הברכה', ועל ידי שיתחזקו בניצול השבתות כרצון ה' יראו ישועה.

באופן מיוחד ניתן דגש על כל בני הבית, ששבת היא הזמן לקיים את מאמר ה'דברי שמואל' שרמז בפסוק 'אהבתי את אדוני' - הנני אוהב את הש", 'את אשתי ואת בני' - יחד עם כל בני ביתי, הנני משתף את

כוחה של גמילות חסדים

פעמים רבות מבהיר הרבי שליט"א, כי גם מי שלא מוצא את עצמו כל כך שייך לעולם הפנימי של עבודת ה', ראוי לו שיעסוק בגמילות חסדים - ועל ידי זה יתעלה ויתרומם לדרגות עליונות.

ופעם, בשיחה לפעילי ארגון החסד של סלונים 'אהבה ואחדות', סיפר הרבי שליט"א "מעשה שיש בו דבר חידוש", כלשונו. "אברך אחד פנה אלי במכתב והתלונן, כי הוא נתקל בקשיים רוחניים גדולים מאד, שגורמים לו ירידה גדולה. השבתי לו, שאם יואיל להתנדב לעבוד בארגון 'אהבה ואחדות' וישקיע מזמנו ולבו למען 'צובראכענע אידן' (יהודים שבורים), פעולה זו תעזור ותסייע לו ברוחניות. לאחר תקופה שוב קיבלתי ממנו מכתב ובו תיאר כי חייו השתנו ללא הכר והרגשתו היא כמי שנולד מחדש, הוא עזב את כל העבר וחש כבריה חדשה".

וסיים הרבי שליט"א: "אכן, ידעתי מכבר את גודל הענין לעזור ליהודי, אבל לראות כיצד עשיית חסד תשפיע עד כדי כך - לחולל שינוי בכל החיים ועד שתביא את האדם להרגשה כה טובה, זה היה עבורי לדבר חידוש. בוא וראה כוחה של מדת החסד".

סברות טובות ושכליות נפלאה שמי שמחפש יכול למצוא בשופי בלימוד הגמרא הקדושה, ואת ההתפעלות הזו ניתן להעביר אפילו לילדים קטנים, התורה בגיל צעיר יכולה בהחלט להיות עם מתיקות חזקה ועם התפעלות.

שני תחומים אלו - תורה ושבתי שייכים מאד זה לזה, ומשפיעים ביותר זה על זה, וכמו שייסד הר"ק רבי אהרן הגדול בזמנו קה אכסוף 'שבת המתאחדת בתורתך'.

הרבי שליט"א מספר רבות על עצמו, שבהיותו ראש ישיבה היה עמל בתורה בימות השבוע ביגיעה עצומה להכין את השיעור בעיון שהיה מוסר בישיבה (וכפי שרבים עוד זוכרים את הימים ההם, כיצד היה מונח בזה כל כולו שעות על גבי שעות כל יום, בעמל המשבר את הגוף). בימות השבוע, מספר הרבי, הייתי כל כך שקוע בשיעור, עד שזה אפילו הפריע מעט לתפילות, אך ידעתי ש'ביומו תתן שכר' - ביום השבת אזכה להרגיש את התענוג הרוחני בזכות לימוד התורה. עד כדי כך, שבשבתות 'בין הזמנים' - גם בשבת שובה או שבת הגדול, לאחר שבימות החול לא נמסר השיעור, אזי למרות שאלו הן שבתות כה גבוהות, קשה לחוש בהתרוממות הרוח כמו בשבתות לאחר אמירת השיעור.

בדורנו זה, אומר הרבי שליט"א, שני תחומים אלו יחד - תורה ושבתי, המה היסוד העיקרי והבטוח לחיות חיי שמחה של מצוה, סגנון חיים מלא וגדוש באור אלוקי הנוגה וזורח על כל יתר תחומי החיים.

האדם. וכי רבי אהרן קוטלר זצ"ל פעם שתק? הלוא חתיכת אש הוא היה! בשעה שהיה רבי אהרן קוטלר אומר שיעורים, לא ידע באיזה עולם הוא נמצא. זהו כח מיוחד שיש בתורה, אם לומדים ולומדים ולא מגיעים אל הכח הזה הרי זה הפסד, אבל אם כבר החלה התורה להסעיר את הלומד, אז יש לו כבר סיכוי שיגיע למשהו".

וגם בענין זה, מדגיש הרבי שליט"א שוב ושוב כמה חשוב להטעים את העונג וההנאה שבתורה לצעירי הצאן. בשיחה שמסר למלמדים לפני כמה חודשים הסביר, כי על התורה נאמר "מתוקים מדבש ונופת צופים", המתיקות שיש בתורה היא הסוד של התורה... הדבר הכי גדול שמלמד יכול להשפיע על תלמיד זה הגעשמשאק' בתורה. מי שזכה שהחדירו לו את מתיקות התורה הוא ודאי ימשיך ללמוד, אבל מי שהתורה אצלו היא רק עול וקושי, ואינו מרגיש את הטעם של התורה, עתידו מוטל בספק.

המלמד צריך ללמד את התורה באופן כזה שיהיה בה מתיקות, עם הרבה חיות, בעת לימודו עליו להשתדל להגיע פעמים רבות להתפעלות מהתורה, הוא רואה את חכמת התורה והוא מתפעל ממנה וממתיקותה, עד כדי שהוא מרגיש כמו טעם טוב בפה. וזאת גם ילדים קטנים יכולים לקלוט. אמנם יש בתורה דברים עמוקים מאד, אבל יש גם דברים יותר פשוטים שניתן להתפעל מהם, כגון עד כמה דרכיה הם דרך הישר והטוב או

כולם באהבת ה' שבי. פעמים רבות עורר הרבי שליט"א על חשיבות הענין, ותיאר בפרוטרוט כיצד צריכה להיראות סעודת שבת בבית חסידי ואיך מרוממים את הילדים ומטעימים להם מעין עולם הבא בהתאם לדרגתם.

מתוקים מדבש ונופת צופים

כמותה, התורה היא 'מתוקה מדבש ונופת צופים', וכל יהודי שיגע בתורה זוכה לחוש את מתיקותה, המרוממת מאד את נפש האדם. כאשר מתייגעים בלימוד התורה בבהירות ההבנה, מתמלאים בשמחה פנימית עצומה המקיפה את כל האדם.

בדברי תורתו מתאר הרבי שליט"א עד כמה גדולה היא מתיקות התורה כאשר לומדים כראוי. "הכרתי יהודי", הוא מספר לפעמים, "שאחרי שזכה לחדש חידוש עמוק בתורה, היה מוכרח לצאת החוצה ולשאת עיניו לשמים ולהודות לנוותן התורה על תורה כה מתוקה".

כאשר בחורי ישיבת נתיבות שלום נכנסו להיכל הישיבה החדש, תיאר להם הרבי שליט"א כיצד נראה לימוד: "כאשר שני פרופסורים הכי גדולים מדברים במקצוע שלהם, הם לא צועקים איש על רעהו. למה שיצעקו, גם אם יש להם צד אחר בוויכוח, הם מדברים בשקט - דבריהם בנחת נשמעים. אך בעסק התורה, אין דבר כזה אלא "אורייתא קמרתחא ליה", התורה מרתיחה את